

== Velja po pošti: ==
 Za celo leto naprej . . . K 28.—
 za en mesec . . . " 2-20
 za Nemčijo celoletno . . . " 29.—
 za ostalo inozemstvo . . . " 35.—
 V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec . . . " 2.—
 V spravi prejemov mesečno . . . 1-70
 == Sobotna izdaja: ==
 za celo leto . . . " 7.—
 za Nemčijo celoletno . . . " 9.—
 za ostalo inozemstvo . . . " 12.—

SLOVENE

== Ilustrati: ==
 Enostopna petivrtata (72 mm):
 za enkrat . . . po 18 v
 za dvakrat . . . " 13 "
 za trikrat . . . " 13 "
 za večkrat primeren popust.
 Površna oznaka, zahvala, osmrtina itd.:
 enostopna petivrtata po 2 v.
 == Poslano: ==
 enostopna petivrtata po 40 v.
 Izhaja vsak dan, izvenredno
 deluje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga Vozni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Repoklasi se ne vračajo; neizbrana pisma se ne
 sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 8. — Račun
 poštno braila avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
 bosn.-herc. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 188.

Rusi poraženi pri Schirwindtu. — Lyck in Bialla v nemških rokah. — Nemci zopet ujeli 11.000 Rusov in zaplenili 51 ruskih topov. — Boji v Galiciji. — Toronyja v naših rokah. — Rusi se umikajo na 900 km dolgi črti.

Najnovejše poročilo našega generalnega štaba o bojih v Galiciji pravi, da so naše čete došle do črte Medyka—Stari Sambor in napadle Ruse, ki so na tej črti napravili utrjene postojanke. Iz tega poročila sledi, da je sedaj Przemysl popolnoma prost ruskega obleganja, kajti Medyka leži že 10 kilometrov vzhodno od Przemysla. Stari Sambor leži jugovzhodno od Sambora in kakih 40 km južno od Medyke.

Nadalje poroča generalni štab o zadnjih bojih v Karpatih z umikajočimi se ruskimi četami. Toronyja, katero so naše čete po štiridnevni bojih zavzele, leži severovzhodno od Munkača blizu gališke meje; Wyszkov, kamor so naši vrgli Ruse, pa leži na nasprotni strani meje južno od Stryja. Tudi v dolini reke Vise, ki se vzhodno od Marmaros-Szigeta izliva v Tiszo, naše čete uspešno preganjajo zadnje ruske oddelke čez Karpat.

»Pester Lloyd« piše o položaju na severnem bojišču:

»Naša z Nemci združena ofenziva je po mnogih zmagovitih bojih srečno dosegla svojo prvo etapo: črto Visla—San.

Od Ivangoroda dol stoje naše čete ob omenjeni črti do Przemysla in čete, ki prodirajo čez Karpate bodo gotovo kmalu dosegle črto Sambor—Drohobycz—Stryj.

Kakor vse kaže so Rusi opustili svojo ofenzivo v Galiciji in bodo to deželo kmalu zapustili. Skoro gotovo se umikajo na eni strani proti severu v ozemlje med Varšavo—Ivangorod—Brest-Litovsk, na drugi strani pa proti vходу v trdnjavski trikot Luck—Dubno—Rowno in tudi čez reko Zbrucz. Drugače si pač ne moremo razlagati ruske ofenzive okoli Ivangoroda in južno od tega kraja čez Vislo, s tem hočejo Rusi kriti umikanje svojih čet proti črti Ivangorod—Brest-Litovsk, ker sicer bi lahko nemške čete vzhodno od Visle tem ruskim četam zapre pot. Naše proti vzhodu prodirajoče bojne sile bodo pri zasledovanju umikajočega se sovražnika najbrže že v najbližjem času dosegle Lvov.

Na vzhodno pruskem bojišču je ruska ofenziva sedaj popolnoma ustavljena. Poskus obiti nemške postojanke pri Schirwindtu se je izjalovil. Nemci so napravili protinapad, vrgli ruske čete nazaj, ujeli 3000 Rusov in zaplenili 26 topov ter 12 strojnih pušk. Schirwindt je obmejno mesto v vzhodni Pruski severovzhodno od Insterburga in šteje 1300 prebivalcev. Tudi ruski napad na Lyck in Biallo v južnem delu vzhodne Pruske se je ponesrečil. Obe mesti ste zopet v nemških rokah. Zelo bo vplivalo na položaj v vzhodni Pruski in ob srednji Visli tudi prodiranje nemški čet proti Varšavi. Iz dejstva, da so pred kratkim tu ujeli 2000 in večeraj zopet 8000 Rusov ter 25 topov, lahko sklepamo, da so nemške čete zelo močne. Nenadni pojav Nemcev pred Varšavo je popolnoma presenetil rusko vojno vodstvo. Zato sedaj Rusi pomikajo močne čete proti Varšavi.

Berolin, 14. oktobra. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan, 14. oktobra popoldne. Na vzhodnem bojišču so bili Rusi v bojih pri Schirwindtu poraženi ter so izgubili 3000 vjetnikov, 26 topov in 12 strojnih pušk.

Lyck je zopet v naši posesti. Biallo je sovražnik zapustil. Dalje proti jugu so bile ruske prednje čete vržene nazaj proti Varšavi ter so izgubili Rusi 8000 vjetnikov in 25 topov.

Dunaj, 14. oktobra (Kor. ur.) Uradno se naznanja: Na črti Stary Sambor-Medyka ima sovražnik utrjene postojanke. Naše čete napadajo. Ti boji dobivajo vedno večji obseg.

V Karpatih smo po četrtdnevni bojih zavzeli Toronyo in preganjali Ruse proti Wyszкову. Manjši uspešni boji z umikajočimi se sovražnimi oddelki so se vršili tudi v dolini Visso. — Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, generalni major.

Berolin, 14. oktobra. Iz Stockholma poroča »Aftenbladet«: Rusi razstreljujejo vse utrjene kraje okoli Lvova, v Lvovu samem že nekaj dni sem Rusi plenijo prebivalstvo. To je brezdvomno znamenje, da Rusi ne mislijo več nato, da bi se vrnili v Galicijo, ker sicer ne bi ščuvali prebivalstva in tudi ne bi odstranjevali utrjene postojanke, katere bi sami lahko uporabili. Przemysl so Rusi zadnje dni zato tako hudo napadali, da so stem krili svoje umikanje. Sodi se, da je ena ruska armada, močna 300.000 mož, Galicijo zapustila in se umika severno v smeri proti Anopolu in Zamostju oziroma proti Cholmu in Lublinu.

RUSI ZAPUŠČAJO LVOV.

Po poročilih, ki dohajajo z Dunaja, kažejo vsa znamenja, da bodo čez nekaj dni Rusi zapustili popolnoma Lvov. Obupen strategični položaj Rusov pri Varšavi in v Galiciji je vzrok, da izpraznjujejo Rusi že nekaj dni Lvov.

GROF TARNOWSKY RUSKI VJETNIK.

Krakov. Tajni svetnik, član gospodarske zbornice, grof Tarnowsky, je ostal po dohodu Rusov na svojem gradu Tarnobrzeg. Rusi so ga v gradu internirali, sedaj so ga pa pri svojem odhodu s seboj na Rusko vzeli. Njegova žena je ostala na gradu.

ARMADNI POVELJNIK BOROEVIČ POPOLNOMA UPA V BODOČNOST.

Iz Košic se poroča, da je pisal armadni poveljnik Borojevič nekemu svojemu prijatelju v Košicah: Povejte prebivalstvu v Košicah, da lahko gleda s popolnim zaupanjem v bodočnost. Le norci odtrgajo nezrel sad, mi čakamo potrpežljivo, dokler stvari dozore, da dosežemo tim popolnejši uspeh. Torej le potrpljenje! Z velikimi prisrčnimi pozdravi Borojevič.

NEMŠKI ZRAKOPLOVI NAD VARŠAVO.

Nad Varšavo se pripeljejo od časa do časa nemški zrakoplovi, iz katerih mečejo v mesto oklice. Policija je prepovedala oklice skrivati in čitati in je ukazala, da se morajo takoj izročiti stražnikom. Nekaj letalec je vrgel tudi nekaj bomb na vojaško važna ruska

javna poslopja. Ena bomba je padla tudi na kolodvor in je usmrtila nekega častnika, kar je napravilo veliko zmedo. Nad mestom so se pokazali že tudi, večinoma ponoči, Zeppelinovi zrakoplovi. Razsvetljevali so jih sicer z metalci svetlobe in streljali na nje, a brez uspeha. Mesto Varšavo nameravajo Rusi na vsak način braniti. Hitro izpopolnjujejo trdnjave. Osebe, ki ne delajo pri trdnjavah se jim ne smejo približati.

NAŠI TOPNIČARJI NA ZAHODNEM BOJIŠČU.

Z Dunaja poročajo: Uradno se poroča, da so avstrijske težke 30 in pol cm baterije stale same v boju pred trdnjavama Givet in Maubeuge.

ODLIKOVANI AVSTRIJSKI BORILCI NA NEMŠKEM.

Berolin. Šef generalnega štaba, pl. Molike je odlikoval veliko častnikov in podčastnikov avstrijske motorne baterije z železnim križem. Baterija je z velikim uspehom obstreljevala: Koningshoyek in forte: Kessel, Brocchea in Wawre—St—Katharinen.

RUSKE LAŽI O NEMŠKI ARMADI.

Berolin. Wolffov urad poroča: Petrografska agentura razširja v nevtralnih deželah sledečo vest: Velikanske vajo od vlade energične protiodredbe. nemške izgube so nemško vlado prisilile, da je vse določbe o oprostitvi od vojaške službe preklicala. Nadalje, da manjka nemški armadi opreme, tako da se je dal ukaz, da nemške mrtvece brez uniforme in brez škornjev pokopavajo. Te trditve brzojavne urada, ki je v zvezi z rusko vlado, so zlagane.

PRINC WIED V NEMŠKI ARMADI.

Dunaj. Albanska korespondenca poroča iz Berlina: Princ Wied je kot major dodeljen generalnemu štabu in je že odšel pretekli ponedeljek na nemško fronto.

BAVARSKI KRALJ BOLAN.

Monakovo. Kralj Ludovik je imel majhno vnetje na levi strani pleč. Izvršila se je operacija srečno in rana se celi normalno. Kralj se bo podal čez nekaj dni na oddih v Leutstetten.

KLOFAČEV SIN PROSTOVOLJNO V VOJSKI.

Iz Olomuca se poroča, da je vstopil prostovoljno k trenskem polku v Halčinu pri Olomucu sin državnega poslanca Klofača, ki se nahaja, kakor znano, v vojno sodnem preiskovalnem zaporu.

NOV IZUM V SLUŽBI NEMŠKE VOJSKE.

»Voss. Zeitung« izve iz glavnega stana: Brzojavni urad glavnega stana more samo zato odgovarjati na veliko število vprašanj, ki dnevno prihajajo, ker ima najhitrejši brzojav. To je popolnoma nov nemški izum, ki je bil popolnoma tajno preizkušan pri trdki Siemens & Halske in tako spopolnjen, da se more v eni minuti z obeh krajev poslati do 1000 črk in znamenj ob istem času. Ravno isti čas more poročati postaja A v B in nasprotno B v A po eni in isti žici. To iznaša v minute 2000 besed. Ako se nepretrgoma po noči in po dnevi dela more se odposlati 8000 do 9000 brzojavov.

RUSIJA OD VSEH STRANI ZAFRTA.

Ruskega pomorskega prometa bo v nekaj tednih popolnoma konec. Ruska država je glede svobodnega gibanja na morju že v mirnih časih zelo na slabem in velike ovire v tem oziru so bile vedno glavni vzrok ruskih osvojevalnih želja. Edine luke, ki pozimi ne zamrznejo, ima Rusija v Črnem morju, toda črnemorski promet z inozemstvom lahko Turčija vsak hip one-

mogoči. Luke v Vzhodnem morju zamrznejo v zimskih mesecih, vrhu tega so istotako zavisne od Danske in Švedske. Luke v Severnem ledenem morju so pa še veliko bolj podvržene klimatičnim oviram.

Sedaj, ko je zaprt Bospor in Dardanele, trgovinski promet ruskih vzhodnomorskih luk je pa nemško brodovje že takoj iz početka vojne onemogočilo, je Rusijo smatrati kot odrezano od morja. Arhangelsk v Belem morju bo zamrznil v par tednih, in ruske nade, da bodo držali odprtega z ledolomilci, niso vredne počenega groša. Ker je tudi največja luka v Vzhodni Aziji, Vladivostok, skozi 3—4 mesece zamrznjena, tudi odondi ne morejo pričakovati nobenega dovoza po morsk poti, brez ozira na potrebni dolgi prevoz po suhem.

Četudi bi hoteli Japonci svojemu najnovejšemu zavezniku pošiljati živila, kar je pa zelo dvomljivo, bi bila na razpolago le dolga železniška pot preko Mandžurije. Ker že sedaj grozi in narašča lakota v evropski Rusiji, se bo zlasti pomanjkanje dovoza v Črnem morju hudo občutilo, saj je bil trgovinski promet v črnemorskih lukah že mnogo let večji, nego v vseh drugih ruskih lukah skupaj. Po zadnji statistiki je znašal ladijski promet v lukah Črne in Azovskega morja krog 7.3 milijona ton, v vzhodnomorskih lukah pa samo 5.8 milijona, in v Belem morju komaj 0.8 milijona ton. K temu se pridružuje še to, da imajo Rusi le čisto majhno trgovsko brodovje, kajti od 14 milijonov ton, ki so skozi celo leto dospele v ruske luke, je odpadlo na ruske ladje malo več nego 1½ milijona ton.

Razmeroma ugodno je za Rusijo veliko število kanalov in plovnih rek, ki odvarjajo v celem krog 250.000 km vodnih poti po suhem. Od teh je pa za parnih plovni le 33.000 km, 11.000 km le za manjše jadnice in ostanek samo za splave. Te številke veljajo za evropsko Rusijo s Finsko. Številko ladij, ki vozijo po rekah, se cení na 27 tisoč, od teh je pa samo sedmi del parnikov. V celem prepeljejo te ladje na leto krog 15 milijonov ton blaga. To je ogromna množina, toda v primeri z razsežnostjo dežele ni nič posebnega.

Ako bi vsled vojnih zapletov ali drugih nemirov prenehal se obrat velikih naftnih vrelcev ob Črnem morju, potem bi ne imel občutne škode samo ruski državni zaklad vsled izpadlih dohodkov, marveč bi bil silno prizadet tudi promet na rekah, ker se skoro vsi rečni parniki kurijo z nafto. Iz vsega tega sledi, da bo ruski pomorski promet v kratkem popolnoma prenehal, promet na rekah se pa vsaj močno skrčil, posebno ker večina rek pozimi zamrzne.

NOVI DAVKI V RUSIJI.

Ker so na Ruskem, odkar se je začela vojna, popolnoma odpravili državno prodajo žganja, izkazuje ruski proračun za leto 1915. le 123 milijonov rubljev dohodkov iz žganja, to je za celo milijardo manj nego doslej. Da se dohodki izravnajo, se imajo sedaj upejlati davki na žito, sol, zemljišča, stanovanja, obrt, tobak, pivo, bombaž, železniške in ladijske tovore, železniške vozne listke, telefon, plin in elektriko; vse to pa še ne pokrije popolnoma izpada na dohodkih iz žganja.

Italija ostane nevtralna.

V Rimu izjavljajo uradno, da izprememba v vojnem ministristvu ne izpremeni italijanske nevtralnosti, dasi pospeše pripravljenost, ne da vpokličejo nove vojaške podorožje.

Italija se vojaško ojačuje, da lahko v celem obsegu izvaja svojo strogo nevtralnost.

Iz Rima poročajo nemškim listom: Vlada je za oborožbo nakazala nadaljnjih 177 milijonov, od katerih je 160

namenjenih za armado, 17 pa za morarico. Sedaj znašajo vsi brambni krediti od začetka vojne do danes 358 milijonov.

Z zadnjim zvišanjem vojnih kreditov je najbrže v zvezi tudi izprememba v vojnem ministertvu.

Kljub vsem dosedanjim razočaranjem pa francoski in belgijski hujskači še vedno niso opustili vsega upanja, da dvigujejo Italijo proti dvojezi. Kakor poročajo iz Rima, je Belgijski Georges Lorrain na svojem predavanjem potovanju prišel v Rim in nastopil v prenapolnjenem narodnem gledališču pred več tisoči poslušalcev, večinoma pristaši republikanske in reformistične stranke. Lorrain je v svojem govoru pozival Italijo, naj nastopi v obrambo pravice in civilizacije proti brutalni sili tevtonskega militarizma. Žel je burno odobravanje.

Požar v ladjedelnici v Tržiču.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

Gorica, 14. oktobra 1914.

Danes ob pol 11. uri dopoldne je izbruhnil v ladjedelnici v Tržiču (Monfalcone) požar. Iz Gorice so bili krog 11. ure telefonično poklicani ognjegaščci. Novica je šla po mestu od ust do ust, ljudje so že vedeli povedati o sovražnem napadu te in one velesile, o bombah, ki so jih metali sovražni hidroplani, o sovražnih bojnih ladjah i. t. d.

Da ugotovimo resničnost položaja, smo odposlali posebnega poročevalca na lice mesta.

Hvala Bogu o sovražnih hidroplanih, bojnih ladjah in bombah ni bilo ne duha ne sluha. In tudi požar ni zavzel

Vlada je po shodu z vojaštvom zasedla ulice, a bilo je le nekaj krika in žvižganja. Množica je bila kmalu razkropljena.

Upanje takih hujskajočih propagandnikov se je izza padca Antwerpna vsekakor zopet precej znižalo. Tembolj, ker je izdajalsko rusko časopisje dalo Italiji priliko, da Rusom pove, kako malo si smejo dovoljevati nasproti njej.

V ITALIJI USTAVILI NABIRANJE PROSTOVOLJCEV ZA FRANCIJO.

Iz Milana se poroča: Republiškanski odbor, ki je nabiral za Francijo italijanske prostovoljce, je ustavil svoje delovanje. Zelo nezadovoljni so namreč, ker so prideli Francozi prostovoljce ptujski legiji in da so morali priseči, da bodo služili do konca vojne, ker bi jih sicer smatrali za vojaške begunce.

takih dimenzij, kakor se je prvotno mislilo. Na klic sirene v arsenalu so prihiteli od vseh strani gasilci skupaj. Vnelo se je ogrožje v zgradbi se nahajajoče trgovske ladje (največje, kar jih imamo sedaj), ki nosi ime umrle cesarice Elizabete. Kako je nastal požar, se dosedaj še ni moglo dognati, sodijo pa, da so se vneli leseni deli potom žarečih žebelij, ki jih zabijajo. Ogenj je bil tako močan, da je železni oklep ladje ves žarel. Po večurnem gasilnem delu se je posrečilo požar pogasiti in omejiti. Škoda je precejšnja. Ves les pri srednjem delu ladje je zgorel. Neposredne nevarnosti za Tržič sam ni bilo, ker loči mesto od arzenala morski kanal.

S francosko-belgijskih bojišč. — Nemci preganjajo bežečo belgijsko armado. — Nemci zasedli Lille.

Po padcu Antwerpna sta nastali za Nemce dve nalogi: na eni strani preprečiti, da se združi angleško-belgijska armada z angleško-francosko armado na Francoskem, na drugi strani pa pričeti z ofenzivo proti francoski meji, da napadejo angleško-francoske čete od strani.

Prvo nalogo so Nemci že skoro dovršili, ker se je le enemu delu angleških čet posrečilo uiti in še tem le na ta način, da so žrtvovali Antwerpen. General Guise je baje le zato pustil, da so Nemci obstreljevali Antwerpen, da so lahko med tem Angleži ubežali.

Tudi drugo nalogo Nemci že vrše. Osvojili so Gent in dosegli Ostende, dosedanje glavno izkrcevališče angleških čet. Iz črte Ostende—Gent se prične sedaj nemška ofenziva naravnost proti zahodu, kjer bodo nemške čete lahko od strani napadle francosko levo krilo in potem skupno operirale z nemškim desnim krilom na Francoskem.

× × ×

NEMCI PREGANJAJO BEŽEČO BELGIJSKO ARMADO. — NEMCI ZASEDLI LILLE. — REIMŠKA KATEDRALA ZNOVA V NEVARNOSTI.

Berolin, 14. oktobra. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan, dne 14. oktobra opoldne: Od Genta se sovražnik, med drugim del antwerpenske posadke, hitro umika proti zapadu k obali. Naše čete sledijo.

Lille je v naših rokah; vjeli smo ondaj 4500 sovražnikov. Mestne oblasti so mesto nasproti nemškim četam proglasile za odprto mesto. Kljub temu je nasprotnik pri svojih obkoljevalnih poskusih iz Dünkirchna porinil tjakaj svoje sile z nalogom, da se drže do prihoda obkoljevalne armade. Te seveda ni bilo in naravna posledica je bila, da je brezkoristno branjeno mesto trpelo škodo, ko so je osvojile naše čete.

Z armadne fronte ni nič novega poročati.

Tesno ob reimški katedrali sta postavljene dve težki francoski bateriji. Opaziti je bilo tudi svetlobne signale, ki so se dajali z enega katedralnih stolpov. Razume se samo po sebi, da se vse, našim četam škodljive sovražni-kove odredbe in bojna sredstva pobija jo brez ozira na obvarovanje katedrale. Francozi so tedaj, kakor preje, tudi sedaj sami krivi, ako bo njim tako draga stavba tudi v naprej trpela škodo kot vojna žrtev.

NEMŠKO PRODORANJE IN BOJI NA BELGIJSKEM.

Amsterdam, 14. oktobra. (Kor. ur.) »Nieuws van den Dag« poročajo iz Salzaete gradilne rove. Nekaj železniških

raj dospeli semkaj, popravljajo most, ki so ga bili Belgijci razdrli. Domo-branske čete so zjutraj zapadno od Salzaete gradil erove. Nekaj železniških tirov je bilo razdrtih ter odnešeni brozovarni in telefonski aparati na kolodvoru. V smeri proti Seeburgu se po vsej priliki vrše boji; celo dopoldne je bilo od ondi slišati gromenje topov.

BELGIJSKO - ANGLEŠKE ČETE UNIČENE?

Berolin, 14. oktobra. Po poročilih iz Nizozemske pripovedujejo begunci, da so Nemci angleško - belgijske čete pri Lokernu skoro popolnoma uničili. Ostanke čet so bežali proti Ostende, kamor so med tem, kakor smo že poročali, že prišle nemške prve čete.

BELFORT PRED OBLEGANJEM.

»Berliner Tageblatt« poroča iz Turina: V Belfortu so zaprte vse trgovine in tvornice. Z največjo naglico grade dovozne kanale, s katerimi bodo dovajali vodo zunanjim utrdbam in poplavliali ozemlje. Vse zunanje utrdbe ojačujejo. Posadko so izbrali. Ozemlje severno od Belforta je močvirno. Francozi sekajo gozde, da bodo lažje njih baterije streljale.

NEMŠKE BOMBE NAD BRÜGGEJEM.

Rotterdam, 14. oktobra. (Koresp. urad.) Novi rotterdamski »Courant« poroča iz Aardenburga dne 13. t. m.: V Brügge je padla bomba na neko vojašnico.

NEMŠKE ČETE DOHITELE BELGIJSKO-ANGLEŠKE ČETE PRI BRÜGGE.

Rotterdam. »Rotterdamische Curant« poroča iz Sas van Gent: Belgijsko-angleške čete, ki so odmarširale iz Genta proti Brügge, so nemške čete zasledovale in 13. oktobra zvečer dohitele.

BOJI MED BRÜGGE IN OSTENDE.

Berolin, 14. oktobra. Iz Rotterdama poročajo, da se nemške prve čete bojujejo med Brügge in Ostende.

POLOŽAJ V GENTU.

Amsterdam. Iz Genta poročajo, da vlada med prebivalci mesta in nemškimi četami obojestranska prijaznost.

GENT.

Gent (Gand), glavno mesto Vzhodne Flandrije, leži ob izlivu Schelde in Lyse in je po železnica zvezan z Antwerpnom, Bruseljem, Ostendejem in Brugesom. Šteje približno 180.000 prebivalcev. Mnoge rečne struge in kanali dele mesto na 26 otokov, ki so zvezani s številnimi mostovi. Staro mesto ima ozke in zvite ulice, dočim je novo mesto popolnoma moderno urejeno. Sre-

di starega mesta je »Petkov trg«, na katerem se nahaja že od leta 1450. veliki kanski top, imenovan »dulle Griete«, ljubljenska meščanstva. Španci so zapustili tukaj za spomin staro trdnjavo. Na okopih in obzidju so dandanes javna sprehajališča. Gent ima več cerkva v čistem gotskem slogu. Najlepše poslopje je mestna hiša iz leta 1325.

Gent sedaj nima več tistega velikega trgovinskega pomena kakor v srednjem veku, pač pa cvetočo industrijo in mnogo tovarna za tkanine in barvanje bombaževine, za jeklene predmete, za rokavice itd. Velikanski kanal daje mestu vse udobnosti in sliko pomorskega mesta.

Gent je bil znan že Rimljanom, ki so imeli tukaj majhno posadko. V osmem stoletju so Normani mesto razrušili. Za časa svobode se je mesto povzdignilo vsled svoje obrti in trgovine. V Gentu se je rodil leta 1500 Karol V. Takrat pa je mesto že propadalo. Mnogo je trpelo v osvobodilni vojni proti Špancem. Bilo je središče ultrademokratske protestantske stranke. Leta 1815. je mesto pripadlo z Belgijo vred Nizozemski. Od leta 1831. pripada Belgiji.

ŽELEZNIŠKA PROGA OSTENDE—DÜNKIRCHEN PRETRGANA.

Berolin, 15. oktobra. Železniška proga med Ostende in Dünkirchnom (francosko Dunkerque) je pretrgana. (Düнкirchen je francoska obmorska trdnjava, ki leži na severni obali Francoske vzhodno od Calaisa.)

× × ×

UJETA BELGIJSKA GENERALA.

Iz Rotterdama poročajo, da se nahajata med belgijskimi vojaki, ki so jih razorožili na Nizozemskem tudi generala Vrbruck in Janolhe.

× × ×

ANTWERPEN MORA PLAČATI NAD POL MILJARDE VOJNE KONTRIBUTIJE.

Milan, 13. oktobra. »Daily News« poroča iz Rotterdama, da so Nemci mestu Antwerpen naložili pol milijarde mark vojne dače, to je 625 milijonov frankov.

KOLIKO BOMBE JE PADLO V ANTWERPEN.

Milan, 13. oktobra. »Daily Mail« poroča iz Ostendeja, da so prošli petek med bombardiranjem Antwerpna Zepelinovci in aeroplani vrgli v mesto 140 bomb.

NEMŠKI POVELJNIK ANTWERPNA.

Metz. Vojaški policijski mojster mesta Metza, generalmajor pl. Bodenhause je imenovan za poveljnika trdnjave Antwerpen.

NEMŠKE LADJE V ANTWERPENSKEM PRISTANIŠČU.

Lastnike nemških ladij je pozval nemški državni kancler, da naj odpošljejo v Antwerpen svoje zastopnike, kjer naj prevzamejo svoje ladje. Potrjuje se, da »Lloydov« parnik »Gneissau« ni bil potopljen. Vsi parniki, ki so se nahajali v Antwerpnu, še plavajo na vodi.

× × ×

Na jugu.

SRBSKA GROZODEJSTVA V MACEDONIJI.

Sofija, 15. oktobra. Oficijski list »Narodna Prava« poroča, da je iz Macedonije pobegnilo 100 bolgarskih družin, ki se nahajajo v bednem stanju. Tri bolgarske vasi so porušene. V Korošanku je bil župan in več notablov poklanih. List pripominja, da se to godi v času, ko je Bolgariji dospela oficijska srbska izjava, da je v Macedoniji vse v redu.

BOJI MED SRBI IN BANDAMI.

Solan. Po poročilih iz Skoplja je prišlo pri vasi Kotsik do hudega boja med Srbi in neko turško-bolgarsko bando. Vas je deloma požgana: na obeh straneh je več mrtvih in ranjenih.

ČETAŠTVO V MACEDONIJI. — ZLOGLASNI ČETAŠKI VODJA BABUNSKI MRTEV.

Sofija, 15. oktobra. Semkaj se poroča da so se minole dni na raznih krajih Macedonije vršili četaški boji. Močno srbsko četaško tolpo pod vodstvom zloglasnega četaša Babunskega in 20 Srbov so našli mrtvih.

BOJI MED SRBSKIMI IN BOLGARSKIMI OBMEJNIMI STRAŽAMI.

Sofija, 15. oktobra. Pred nekaj dnevi se je severovzhodno od Pečava vršil

FRANCOSKO URADNO POROČILO O POLOŽAJU NA BOJIŠČU.

Pariz, 13. oktobra. (Koresp. urad.) Ob 3. uri popoldne izdano uradno poročilo se glasi: 1. Na našem levem krilu so naši vojaki iz ozemlja Hazebrouck začeli zopet napadati sovražne čete, ki sestoje večinoma iz konjenice in so prišle iz črte Bailloul—Estarlres—La Basse. Lille, ki ga je branil teritorialni oddelek, so Nemci napadli in zasedli. Med Arrasoni in Albertom napredujemo. 2. Ravno tako napredujemo tudi v središču v ozemlju Berry—Au Bac. Prodrli smo nekoliko proti Souainu, zapadno od Argonov in severno od Malancourta, med Argoni in Masso. Na desnem bregu Masse so naše čete ki imajo zasedene višine ob Massi, vzhodno od Verduna, napredovale južno od ceste Verdun—Metz. V apremontskem ozemlju smo na našem desnem krilu nekoliko pridobili na terenu. 3. V Vogezi in Alzaciji ni nobenih izprememb. Splošno se lahko reče, da je včerajšnji dan prinesel našim četam na različnih točkah napredovanje. — Uradno naznanilo, ki je izšlo ob 11. zvečer, se glasi: Poročati ni ničesar, razen da so naše čete napredovale v ozemlju Berry—Au Bac.

MOČI ARMAD NA FRANCOSKEM.

London. List »Times« ceni nemško armado na Francoskem in v Belgiji na 1½ milijon moč: Pravi, da so zavezniki glede na število močnejši kot Nemci.

OBISKI NEMŠKIH LETALCEV NAD PARIZOM.

»Berliner Tageblatt« poroča iz Turina: Ko sta priplula dva nemška zrakoplovca v nedeljo opoldne okoli 12. ure nad Parizom, je vladalo vsled lepega vremena na ulicah živahno življenje in vrvenje. Letalca sta se pojavila nepričakovano; preplašeno prebivalstvo je psovalo Nemce bežalo v hiše. Nemci so vrgli 21 bomb. Ubita sta bila 2 moža, 3 žene in 3 otroci, nad 26 oseb je ranjenih. Rane so večinoma težke. Škoda na poslopih je zelo velika. Najbolj prizadeto je predmestje St. Antoine in cesta La Fayette, na kateri je bilo skoraj popolnoma porušeno neko veliko poslopje.

PARIŽANI SE JEZE NAD NEMŠKIMI LETALCI.

Kopenhagen. »National Tidende« poroča iz Pariza: Tukaj vlada splošno ogorčenje nad predrznimi poskusi nemških letalcev. Listi vprašujejo, če imajo francoski letalci počitnice in zahte-

NOVE INDIJSKE ČETE V FRANCIJI.

»Frankfurter Zeitung« poroča iz Genta, da pričakujejo v Marsellu zopet 30.000 indijskih čet. Častniki angleškega generalnega štaba so stalno nastanjeni v Casino de la Plage v Marsellu, ki so jo za dobo treh let najeli, da organizirajo transport pomožnih čet iz Azije in Afrike.

IRCI PROTI ANGLIJI.

Berolin. »Vossische Zeitung« poroča iz Dublina: Profesor Maks Elderri je izjavil v nekem predavanju, da je Anglija samo takrat lepo postopala z Irsko, kadar je rabila njeno pomoč. Zato je popolnoma upravičeno, da nočejo Irci vstopiti med angleške prostovoljske čete.

boj med srbskimi in bolgarskimi obmejnimi stražami. Boj so povzročili srbski vojaki, ki so pri zasledovanju bolgarskih beguncev prišli na bolgarska tla. Srbi so imeli nekaj izgub.

CESARJEVA GODOVNA PROSLAVA NA SRBSKEM BOJIŠČU.

Dunaj, 14. oktobra (Kor. urad.) Iz vojnega poročevalskega stana se uradno poroča: Kakšen duh in kakšna samozataja preveva naše v Srbiji stoječe čete, kaže način, kako so te čete, ki noč in dan stoje v trdem boju s sovražnikom in ga korak za korakom potiskajo pred sabo — obhajale god svojega najvišjega vojnega gospoda. Zjutraj 4. oktobra so polkovne godbe tiho prišle v postojanke njihovih polkov in se postavile za kritja. Kjer je bilo mogoče je polkovni poveljnik imel kratek dnevu primeren nagovor, ki so ga zaključili trikratni hura-klici najvišjemu vojnemu gospodu. Povsodi so polkovne godbe, obrnjene proti sovražniku, med gromenjem topov igrale cesarsko pesem, ki so jo častniki in vojaki sprejeli z brezkončnimi veselimi vskliki. Burno navdušenje so izzvali zvoki melodije »Hoch Habsburg«, princa Evgena in Radeckijeve koračnice ter drugih patriotskih skladb. Ta priprosta, čisto posebna proslava je napravila na častništvo in moštvo globok vtis. Pokazala je na tudi sovražniku, kak duh in vesel pogum navdaja naše čete.

× × ×

SRBSKI KRALJ PETER PREVZEL ZOPET VLADO IN VODSTVO SRBSKE ARMADE.

Milanski »Unione« poroča iz Sofije: Srbski begunci iz Niša poročajo, da je zopet prevzel kralj sam vodstvo vlade in armade, kjer se je izjalovila srbska ofenziva proti Avstro-Ogrski. S kraljevim odlukom se je ukazalo, da se plača polovico zapadle mesečne plače za tekoči mesec uradnikom, drugo polovico ostane državna blagajna dolžna. V Nišu vlada beda in sila, ki se ne moreta opisati, primanjkuje tudi živil.

VELIKE IZGUBE SRBOV.

Iz Zagreba poročajo graški listi: Mir, ki so ga nam nekaj dni privoščili Srbi, ki so postali veliko bolj krotki, se je 8. t. m. zopet prekinil. Ponoči od 8. na 9. t. m. so Srbi zopet obupno napadli Črni Vrh (leži severno vzhodno od Petrovca v Bosni in je 1604 metre visok). Ob napadu so Srbi izgubili dva pešpolka, dve baterije in več strojnih puš. Zdaj jih skoraj ni več videti pred avstrijsko fronto.

Stanje srbskih čet je že tako, da jih morajo njih častniki, ki so pa že tudi sami skoraj popolnoma obupali, z barbarično strogostjo goniti na odpor. Avstrijske čete prodirajo namenoma zelo počasi in previdno, da se ne izpostavijo nikjer četudi najmanjšemu nevarstvu. Srbi so zato prisiljeni, da se popolnoma podvržejo avstrijskim načrtom, kar se je dozdevno izpeljalo še vedno, kar je razveseljivo, v zadovoljnost Avstrijcev.

S SRBSKEGA BOJIŠČA.

Listi objavljajo sledeče pismo nekega vojaka, odposlano 4. t. m.: Srbi podvzemajo kakor divjaki vsak dan izpade na naše postojanke, a jih vedno sijajno in z velikanskimi sovražnikovimi izgubami odbijemo. Srbi so bili ojačeni z dvema brigadama in s topovi, a tudi to jim ni pomagalo. Redno izpadajo Srbi takrat, ko se prične mračiti. Če bi izpadli podnevi, bi jih enostavno pobili. Ujeti Srbi trde, da morajo zavzeti naše postojanke za vsako ceno, ker so sicer izgubljeni. To vemo tudi mi, naše zveste čete se zato tudi tako sijajno in hrabro vojskujejo, da morajo zmagati.

GRKI UTRJUJEJO SRBSKO MEJO.

Sofijsko »Utro« poroča od meje: Vodstvo grške armade pusti že dva tedna ob meji proti Srbiji graditi trdnjave. Nihče ne sme k meji.

FRANCOSKI IN GRŠKI LISTI NA TURŠKEM USTAVLJENI.

Carigrad. V Smyrni so dva grška in en francoski list prenehali izhajati.

Vojno pravo proglašeno po celi Južni Afriki.

London, 15. oktobra. Vzrok, da je v južni Afriki proglašeno vojno stanje, je vstaja enega dela Burov proti Angležem.

Kapstadt. Vsled upora nekega malega odelka pod vodstvom Bura Maritza, ki je prodiral proti deželi Damara, se je razglasilo vojno pravo za celo Južno Afriko. Nezadovoljnost je samo lokalnega pomena.

Izgon Francozov iz Abesinije.

Berolin. »Vossische Zeitung« poroča iz Carigrada: »Ikdam« izve, da je izgon Francozov iz Abesinije samo povračilo za to, ker so bili od Francozov zaplenjeni topovi, ki so bili poslani iz Nemčije.

Angleži nameravajo zasesti Palestino.

Iz Carigrada se poroča, da je Anglija 14. t. m. zagrozila Porti, kar se že čepeta dolgo časa, da zasedejo Angleži Palestino, če bo Turčija še naprej podpirala v Egiptu mohamedansko vstajo. Angleške grožnje še bolj netijo sovraštvo mohamedancev proti Angliji.

42 cm topovi v Turčiji.

Vratislava, 15. oktobra. »Schlesischer Zeitung« se piše iz Londona: »Times« poročajo iz Aten, da so došli v Carigrad štirje 42 cm topovi, ki so jih ba-je nemške ladje prepeljale skozi Dardanele. Nadalje poročajo »Times«, da so odposlali iz Nemčije v Turčijo velike množine municije.

O potopu ruske križarice »Palada«.

London. Dopisnik lista »Morning-post« iz Petrograda poroča o potopu oklopne križarice »Palada«: Oklopna križarica »Bajan« se je natanko držala davodil in ni podvzela nobenega po-

skusa za rešitev »Palade«, zato da sama ni postala cilj kakega napada podmorskega čolna. »Bajan«, ki je ušla usodi treh angleških križaric v Severnem morju se nahaja, vkolikor je znano, v Severnem morju na varnem.

RUSKE LAŽI.

Berolin. Wolfov urad piše: Oficialni brzojavni ruski urad prinaša vest ruskega admiralnega štaba da sta bila pri potopu »Palade« uničena dva podmorska nemška čolna. Kolikor zve- mo na uradnem mestu, ta vest ni resnična.

Vstaja v Severni Perziji.

Carigradski »Terdžiman-Hakikat« poroča iz Teherana, da je postala vstaja med neodvisnimi perzijskimi nomadskimi rodovi splošna. Usmrtitev reis il uleme v Tabrisu in javna usmrtitev nekega zelo uglednega mohamedanskega derviša po ruskih oblastih 10. septembra je zelo razburilo Perzije. Poziv perzijske vlade Rusiji, da naj umakne svoje čete iz severne Perzije, je ruska vlada odklonila; istočasno so bile pripravljene ruske čete na Kavkazu za vojsko. »Tanin« poroča, da so bili v dosedanjih bojih ob rusko perzijski meji poraženi Rusi. Vstasi, ki jih vodi Bakir kan, prodirajo na ruski zemlji. V Štambulu izhajajoči perzijski list »Orient« poroča, da so čete Bakir kana vzele v prvih bojih Rusom topove in strojne puške. Krvavi boji se bijejo ob ruski meji pri Kaspiškem jezeru, kjer pod vodstvom višjega glavarja rodu Kardar, Malik kana, prodirajo vstasi v Transkavkazu na rusko zemljo. Pri prvem spopadu blizu Lenkorana so vstasi vjeli 26 ruskih častnikov in 400 mož. Rusko poslaništvo v Teheranu je izročilo perzijski vladi zelo resno noto, na katero je izjavila perzijska vlada, da obžaluje, ker ne more uspešno pritiskati na vstaske rodove. Perzijski listi v Teheranu in v Tabrisu, ki slave nemške in avstrijske zmage, zahtevajo, da naj vlada porabi priliko in naj osvobodi Perzijo.

Velikanske japonske izgube pred Klavčavom.

Iz Pekinga se poroča, da so izgubili Japonci veliko ljudi, ko so prodirali proti klavčavskim utrdbam. Največ Japoncev je padlo, ko so korakali po zemlji, pod katero so zakopali Nemci mine, ki so jih razstrelili, ko so čez nje Japonci korakali. Samo nad eno mino je bil pogan v zrak in uničen cel bataljon Japoncev.

Rumunija.

Budimpešta. Bukareški dopisnik »Az Esta« poroča na temelju pogovorov, ki jih je imel z merodajnimi politiki, da bo Rumunija ostala tudi naprej nevtralna. List ministra Jassya »Opona« izjavi, da ne bo Rumunija nikoli pozabila, da se mora zahvaliti samo Nemčiji in Avstriji, ker se je njena industrija in trgovina tako povzdignila. Od Rusije ni Rumunija dosedaj prejela niti vinarja in nima vzroka, da bi tudi v bodočnosti kaj od nje pričakovala.

K pogrebu romunskega kralja.

Bukarešta, 14. oktobra. (Kor. urad.) Katoliški nadškof Netzhammer je danes dopoldne v gradu opravil slavnostno zadušnico za pokojnega kralja. Jutri prepeljejo truplo v samostan Courtea Argeš ter je za to priliko določen naslednji spored: Dopoldne se vrši v grajski prestolni dvorani služba božja, katere se udeležijo člani kraljeve rodbine, civilni in vojaški dostojanstveniki in diplomatični zbor. Po službi božji se položi krsta na lafeto. Ob 10. uri se začne spreved pomikati v istem re-

du kakor pri prepeljavi iz Sinaje. Ob 12. uri se odpelje vlak, s katerim se peljejo tudi člani kraljeve rodbine in visoki dostojanstveniki; v drugem vlakcu se peljejo vsi ostali spremljevalci. Vlak bo ravno tako sestavljen kakor ob prepeljavi iz Sinaje. Truplo polože v rakev, ki so jo v zadnjih dneh zgradili v samostanski cerkvi. Začasa pokopa bodo v vseh garnizijah in z vseh fortov oddali po 101 strel in zvonili po celi deželi. Posebnih vabil k pogrebnim slavnostim ne izdajo.

DVORNO ŽALOVANJE ZA KRALJEM KARLOM.

Dunaj, 14. oktobra. Za kraljem Karlom je odrejeno 16dnevno žalovanje, začeti z dnem 16. oktobra.

Kdo je kršil nevtraleto Belgije?

Iz spisov belgijskega generalnega štaba, ki so jih Nemci našli v Bruslju, se vidi, da je bilo že leta 1906. sklenjeno, da odpošlje Angleška v slučaju nemško-francoske vojske en ekspedicijski zbor v Belgijo. Napravili so cel načrt o skupnih operacijah belgijske armade z angleškimi četami, ki bi šteje 100.000 mož.

Sarajevski veleizdajniški proces.

Sarajevo, 14. oktobra. (Kor. urad.) V nadaljnjem poteku zaslišanja izpoved obtoženi Princip: Na dan atentata je Ilić razdelil orožje med zarotnike in vsak se je podal na svoje mesto. Ko je Princip videl, da so Čabrinovića, potem ko je eksplodirala njegova bomba, ki jo je bil vrgel proti prestolonaslednikovemu vozu, aretirali in odvedli, je hotel njega in sebe usmrtiti, da bi nič na dan ne prišlo. Vendar je to namero opustil, ker je bila prevelika gnječa. Takoj nato je slišal, da se je atentat ponesrečil in postavil se je na Appellovem nabrežju nasproti latinskemu mostu na voglu Franc Jožefove ulice in čakal ondi, da se vrne nadvojvoda prestolonaslednik iz mestne hiše. Ko je nadvojvodom avtomobil zavil v Franc Jožefovo cesto, je iz neposredne bližine, na štiri do pet korakov daljave, iz svojega browninga oddal na prestolonaslednika, da bi ga ubil, dva strela, katerih vsak je bil, kakor se je kasneje pokazalo, smrtonosen. Takoj po tem dejanju je bil Princip aretiran. Priznal je, da je bil vendar-le v zvezi z »Narodno Obrano« v Belgradu. Vstopil je vanjo kot četaš, in sicer ga je sprejel kr. srbski major Vasić, ter se je za časa balkanske vojne vežbal v njenih zborih, pozneje pa je bil radi bolezni odpuščen. Bombe je Ciganović Principu rade volje obljubil, za revolver in denar pa je rekel, da se bo obrnil na neko drugo osebo. Kmalu nato je Ciganović Principu izjavil, da hoče major Tankosić enega od njih videti. Ker se je Grabež najbolje reprezentiral, so njegove poslali h Tankosiću. Kaj je Tankosić z Grabežem govoril, bo, le-ta sam povedal.

Dnevne novice.

+ Profesor Perić o vojni. Dunaj, 11. oktobra. V pesniški poslanici bivšemu poslancu don Franu Ivaniševiću opisuje poslanec profesor Perić stoletni boj Hrvatov za zapadno kulturo. Tudi sedaj so Hrvatje odrinili v boj, da preteveznu »bratu« Srbu dokažejo, da se je močno uračunal, ako je mislil, da jih bo z namišljenim »narodnim edinstvom« ujel. Hrvaški narod bo svojo kri prelil za cesarja in državo, za svojo čast in pravne običaje, kakor so se tudi njegovi očete borili za habsburško krono. Naša dolžnost je, da molimo k angelski Kraljici, naj stoji ob strani bojevnikom, ki so pohiteli, da maščujejo zločin na državi. Bog je bil doslej z našo vojsko, pa bo tudi poslej.

+ Vlada bo uradno dognala velikost zaloga žita in moke. Z Dunaja poročajo: Vlada je ukazala, naj se urad-

no dožene velikost in moč zaloga žita in moke, da se prepreči odtiža prebivalstva pri žitu in moki.

+ Poziv nadvojvodinje Elizabete. Nadvojvodinja Elizabeta priobčuje v mažarskem listu »Alkotmany« oklic na prebivalstvo, v katerem med drugim izjavi: Sedaj, ko se naši očete in brate bore za pravico in svobodo, je dolžnost doma ostalih, da gremo v sé in izključimo vse zunanosti in lahkomi-selnosti, ki se ne spodobijo v resnih in težkih dneh. Pokopljimo v svoji obleki, svojem obnašanju in svojih besedah vse izživajoče, zlasti pa vsako zabavo in vžitkaželnost, ki je tudi v mirnem času zaničevanja vredna. Navadimo se moliti, ker potem se ne bo vez, ki nas veže z nebeškim Očetom, nikoli pretrgala. — Končno se obrača poziv v toplih besedah na stariše, vzgojitelje in učitelje, da ne zanemarjajo vzgoje otrok in jih uče smotranejšega dela in izpolnjevanja zakonov.

— Naslednik knezoškofa dr. Kaltnerja. »Neue Freie Presse« poroča: Kakor poizvemo, namerava predlagati v imenovanje za naslednika bivšega krškega knezoškofa dr. Kaltnerja nadškofijskega konzistorialnega svetnika in svetovnega duhovnika dr. Adama Heffterja, profesorja klasične filologije na deželni realni in na višji gimnaziji v Klosterneuburgu. Dr. Heffter se je ob zadnjih deželnozborskih volitvah udeleževal agitacije za krščansko socialno stranko.

+ Zapuščinske obravnave v vojski padlih rezervistov proste pristojbin, oziroma se znižajo. »Reichenberger Zeitung« poroča z Dunaja: Finančnim oblastim je naročeno, da naj stavijo predloge o tem, da bodo zapuščinske razprave pristojbin prosto obravnavane. Ponovno se je namreč ob smrti v vojski padlih rezervistov pripetilo, da so morali svojci v slabih razmerah ob smrti svojega reditelja plačati primeroma visoke pristojbine. Trdote nameravajo tako odpraviti, da te pristojbine ali oproste ali jih pa naj izdatno znižajo.

+ Dunajskemu kat. nar. dijaštvu. Termin za vlaganje prošnje za oproščenje kolegine je na modroslovnih fakulteti podaljšan do četrta 22. t. m. incl. Latinski tečaj za absolvente realk začne 21. t. m., predavanja od 23. t. m. dalje.

+ S pošte. Osebnosti. Poštni aspirantki Vekoslava Vesel in Potočnik Lidija sta imenovani za poštni oficijantki, in sicer: Vekoslava Vesel za Pulj, Potočnik Lidija pa za Rovinj. Poštni aspirantki Zebre Jakomini je podeljeno mesto poštnega ekspedienta na Brezjah. Poštni pomočnik Henrik Crevato je imenovan za poštarja v Bujah. Poštna oficijantka Karis Marica v Trstu in pa poštar Bobič Trifun v Medulinu sta začasno umirovljena. Poštni ekspedientki Gabrijelčič Marici na Brezjah je odpovedana poštna služba, poštni ekspedient Šfiligoj Viljem v Dobrovem v Brdih na Goriškem je odsvoljen iz poštne službe. — Razpisani c. kr. poštni uradi: Razpisano je mesto poštarja v Škednju (II/1); mesto poštnega ekspedienta v Beršecu (III/5), pavšal 410 K; mesto poštnega ekspedienta v Velikih Munah (III/5), pavšal 630 K; mesto poštnega ekspedienta v Kostanjevici (III/4), pavšal 140 K. Za vse tu navedene poštne urade je vložiti prošnje v teku treh tednov. — Poštni in brzojavni kurs oziroma praksa poštne oficijantov, ki se je navadno pričel s 1. oktobrom, se letos odloži za poznejšo dobo.

+ Inozemci izključeni iz avstrijskih univerz. Naučni minister je izdal sledeči ukaz: belgijski, francoski, angleški, japonski, črnogorski, ruski in srbski državljani se ne smejo za leto 1914/15 na avstrijskih visokih šolah vpisati. Glede državljanov, ki ne pripadajo k narodu, ki vlada, si je pa naučni minister pridržal pravico delati izjeme.

Profesor češke tehnike padel na bojišču. Na severnem bojišču je padel junaške smrti profesor češke tehnike, dr. Franc Volisek.

— Umrl je dne 14. t. m. v Oseku na Vipavskem pri svojem sinu č. gospodu vikarju vpokojeni nadučitelj Josip Franke. Podlegel je dolgi in hudi želodčni bolezni. Pogreb bo v petek, dne 16. t. m., ob 3. uri popoldne v Oseku. Blagemu, plemenitemu možu svetila večna luč! Cenjeni rodbini, posebno pa gospodu sinu vikarju Frančišku Franketu naše najiskrenejše sožalje!

— Duhovne vaje za častite gg. duhovnike pri oo. jezuitih v Ljubljani bodo tudi še prihodnji teden. Začetek 19. oktobra zvečer ob 6^{1/2}. Častiti gg. se prosijo, da se prej pri predstojništvu oglase.

— Iz zapora so izpustili v Gorici menda vse doslej internirane. Med drugimi so izpuščeni tudi odvetnik dr. Puc, Andrej Gaberšček, preiskovalni sodnik dr. Gradnik, učitelj Urbančič, mesar Urbančič, uradnik Milan Hočvar itd. — vsi brez vsake obsodbe.

Luka v Antwerpnu.

+ **Obrekevanje slovenskih duhovnikov.** Zadnji čas je bil pač v tem oziru najhujši grdi napad graškega vseučilišnega profesorja doktorja Udeja v praškem listu »Bonifatius-Korrespondenz«. Danes pa beremo v oktobrovski številki tega lista, da preklicuje prisiljen od Lavantinskega obrambnega društva 17 lažljivih trditev o slovenski duhovščini.

+ **Kam se je svojo vojno ujetnikov obrniti.** Nekateri pošiljajo pisma in denar na avstrijsko zunanje ministrstvo in pa na ameriškega poslanika. Češ, ta dva bosta vedela, kje se nahaja vojni ujetnik in mu bosta pismo in denar odpravila. Ta dva pa ne opravljata sama teh poslov, ampak jih odkažeta posebni pisarni, ki je za taka dela ustanovljena. Če hočete torej, da se bodo take stvari takoj odposlale in uredile, nikar ne pišite ministrstvu ali pa ameriškem poslaniku, ampak se kar obrnite na sledeči naslov: »Gemeinsames Zentralncheweise-Bureau, Hilfs- und Auskunftstelle für Kriegsgefangene und Internierte, Wien, I., Jasomirgott Straße Nr. 6«.

+ **Vabilo na cerkveni koncert,** ki se vrši v petek, dne 16. oktobra 1914, v kapiteljski cerkvi v Novem mestu, s prijaznim sodelovanjem c. kr. dvornega opernega pevača g. Julija Betetto. — Pričetek točno ob pol 6. uri popoldne. Ob pričetku se zaklenejo cerkvena vrata. Sedeži po 3 K, 2 K, 1 K; stojišča 50 h. Predprodaja se vrši v petek, dne 15. t. m., od 8. do 12. in od 2. do 5. ure; v petek, dne 16. t. m., od 8. do 12. ure dopoldne na rotovžu v Novem mestu v pritličju na desno. Dohodek koncerta se porabi v namene pomožnih odborov in v podporo beguncev iz Dalmacije. Preplačila se hvaležno sprejemajo. — Kdor ne more koncertu prisostvovati, blagovoli vposlati svoj prispevek na mestno županstvo v Novem mestu pod znakom: »Kapiteljski koncert«.

— **Mladi junak.** Na gališkem bojišču je dne 10. septembra umrl junaške smrti Lovjcek Pernat, korporal 7. topničarskega polka. Padli junak je doma od Sv. Lovrenca nad Mariborom. Polkovnik je pisal očetu lepo pohvalno pismo o padlem sinu. Naj bo vrlemu mladeniču, našemu pristašu, tuja zemlja lahka!

— **Iz ljudskošolske službe.** Suplentiinja je postala v šoli na Viču mesto učiteljice Jerice Zemljan, ki ji je podeljen dopust, ga. Julijana Toplikar. — Brezplačno službovanje je dovoljeno absolvirani učiteljski kandidatinji Albin Malavasič na šestrazrednici na Vrhniki, bivši začasni učiteljici Ervini Ropas na dvorazrednici v Virčni vasi, učiteljski kandidatinji M. Punčuh v ljudski šoli v Vrhpolju in učit. kandidatinji Josipini Blumauer na trirazrednici v Šent Vidu pri Vipavi.

— **Naš junak.** Martin Gajski, doma iz Ponikve v občini Velika Dolina, že večkrat objokovan kot mrtev, je silno hraber vojak, je vedno v bojih, zdrav in krepak ter je dobil sedaj tudi za svoja junaška dela srebrno hrabrostno medaljo prvega razreda. Naj bode še nadalje z njim Bog in sreča junaška.

— **Poročnik Henrik Šel,** nadučitelj v Zrečah pri Konjicah, je bil ranjen na bojišču. Nanj je padel konj in mu zmečkal levo bedro. Sedaj se zdravi doma v Zrečah.

— **V seznamu izgub šteje 24** so izkazani kot mrtvi častniki **pešpolka šteje 7:** nadporočnik Rudolf Zarli, enoletni prostovoljec Napele Albert. Med ranjence pešpolka št. 7 je nadporočnik Vincenc Potočnik. Od dragonskega polka št. 5 so mrtvi: Alojzij Feriančič in Franc Hren, ranjen Anton Lukas.

— **Nesreča.** Ignacij Mandelj, premogar na Mirni, se je ponesrečil. Dobil je težke poškodbe na glavi in je bil nezavesten prepeljan v kandijsko bolnišnico.

— **Frankiranje časopisov na Ogrskem odpravljeno.** Ogrski trgovinski minister je uveljavil že pred časom obljubljeno olajšavo za časopisne znamke po dva vinarja, tako da se bo odslej odpošiljanje časopisov po pošti vršilo brezplačno. To se je uveljavilo z ozirom na težave, s katerimi se ima boriti časopisje v sedanjem vojnem času, ko je odpadla večina oglasov in imajo listi tudi drugače težave in večje stroške. V avstro-ogrski deželi, Bosno in Hercegovino in inozemstvo je treba časopise seveda tudi v bodoče frankirati.

— **Poljski učitelj g. Romuald Lindner** iz Myčkovcev, ki se sedaj nahaja v bolnici hotela »Union« išče svoje sestro učiteljico Celestino Lindner in svojega svaka učitelja Antona Banach. Ker je veliko poljskih beguncev po naših deželah, zato prosimo, če se kje te dve iskani osebi nahajata, da se o tem obvesti iskalca na zgoraj imenovani naslov.

— **Vojni ujetnik dr. Drexel,** bivši državni poslanec, piše iz Moskve, da je bil po črnem boju ujet. Piše, da je

zdrav, da ni treba zanj skrbeti in da se pelje še dalje.

— **Izgubil se je.** Dne 6. oktobra je neznan kam odšel s doma 22 letni slaboumni mladenič Jožef Judnič iz Kota št. 19. pri Semiču. Na Vršnih selih so ga videli iti proti Ljubnu. Fant je visoke postave, na eno oko nič ne vidi, da si se to precej ne zapazi. Odšel je v slabi siviški skoro razdrapani obleki. Kdor bi ga videl, naj ga vpraša odkod in čigav je; po domače se mu reče Maticov. Naznani naj se blagohotno v Semiču.

— **Ranjenci v Gorici.** Idebrando Zuttioni, domobranski polk 24, iz Meduje; Al. Lemut, pešpolk št. 97., iz Šturij pri Ajdovščini, težko ranjen; Jožef Zonk, domobr. polk 27., iz Romansa; Jurij Batistuta, 8. top. polk, iz Krusina; Peter Bizaj, 97. pešpolk, iz Podgorice; pijonir Fr. Pirih iz St. Viške gore; Franc Černigoj, 97. pešpolk, iz Skrilj na Vipavskem; Ant. Teresin, 22. pešpolk. Ostali ranjenci in bolniki niso z bojišča, ampak od domačih mejnih kompanij. Med temi sta: Jožef Skočir in Andrej Čoprež iz Vipolže. — V nedeljo, dne 4. t. m., so pripeljali s severnega bojišča dva, ki sta osumljena kolere in se nahajata v kvaranteni: Jožef Sekulin, 27. dom. polk, Miha Kramberger, topničarski polk 8.

— **Na južnem bojišču** se nahaja preč. g. p. Janez Žurga, novomeški frančiškan, ki je še dosedaj popolnoma zdrav.

— **Redka naravna prikazen v Pragi.** V soboto zvečer so opazili v Pragi naslednji naravni pojav: Okrog meseca, ki se sedaj nagiba k polni luni, se je pojavila prekrasna mavrica. Obzorje je bilo popolnoma vedro, lunini žarki so ostro prodirali skozi vlažni zrak ter tvorili kri; sredi križa je bila luna, ki jo je obdajala mavrica. Prikazen pa ni dolgo trajala. Kasneje se je mavrica še enkrat pokazala ter je bilo spektrum jako lahko razpoznavno, zlasti pa modro barvo, ki se je zelo močno odražala od luninega roba. Seveda so ljudje to naravno prikazen spravliali v zvezo s sedanjo vojno.

Izkazi izgub.

Izgube polka šteje 47.

Mrtvi: Stotnika: Haslam Henrik, Häfler Herman; nadporočniki: Lünemann Artur, Mitterer Ervin, Schmeidel Otmar, Schnabl Ferdinand, Theumer Walter; dalje vojaki: Leber Franc, Tegel Gabriel, Grič Karel, Kodermac Narcis, Payerl Leopold, Polc Henrik, Faßwald Franc, Heinzl Jurij, Jug Blaž, Pichler Franc, Koinigg Rudolf, Lackner Jožef, Laschat Jožef, Morić Martin, Sauer Jurij, Cernko Janez, Franc Sebastijan, Hainzl Janez. — Ranjenci: Koren Janez, Pungartnik Kon., Renko Anton, Pölzl Jožef, Rauch Janez, Sauer Janez, Ferari Alojzij, Koinigg Janez, Stegane Ignacij, Ahat Jožef, Baumgartner Alojzij, Bregant Franc, Bernhart Franc, Brundič Janez, Cerkvenik Anton, Frančehin Gvido, Gurtin Jožef, Hirschmann Janez, Hohl Franc, Košne Janez, Lorenčič Mihael, Neumeister Alojzij, Ozimic Jakob, Scormerich Jožef, Seneković Janez, Kofler Janez, Koser Stefan, Schnalzer Franc, Dreo Blaž, Gorjup Franc, Greiner Anton, Lukas Anton, Mojk Jožef, Mrak Viktor, Pečanik Anton, Wohlgemut.

V poročilih o ranjenih in bolnikih šteje 22 in 23

se nahajajo med drugimi sledeči: Nadporočnik Guggenberger Henrik, 97. pp., ranjen, na Dunaju; Anton Jožef, 97. pp., ranjen, v Szolnoku; Bartowski Tomaž, 17. pp., ranjen, v Rzeszowu; Batič Tomaž, 97. pp., ranjen, v Szolnoku; Bernik Franc, 87. pp., ranjen, v Szolnoku; Bortollin Franc, 97. pp., ranjen, v Budimpešti; Ček Rudolf, 47. pp., ranjen, v Szolnoku; Černič Jožef, 97. pp., ranjen, v Szolnoku; Clancich Anton, 97. pp., ranjen, v Szolnoku; Criman Eker, 97. pp., ranjen, v Szolnoku; Furlan Janez, 97. pp., ranjen, v Szolnoku; Gerson Anton, 87. pp., ranjen, v Szolnoku; Jarman Stefan, 97. pp., ranjen, v Szolnoku; Ješvanik Janez, 47. pp., bolan, na Dunaju; Jetina Franc, 7. lov. bat., ranjen, v Szolnoku; Jug Valentin, 87. pp., ranjen, v Szolnoku; Kaudič Anton, 47. pp., ranjen, v Szolnoku; Mastinšek Franc, 47. pp., ranjen, v Szolnoku; Mitrovič Jakob, 97. pp., ranjen, v Szolnoku; Oven Matija, 17. pp., ranjen, v Szolnoku; Paulin Franc, 27. dom. polk, ranjen, v Szolnoku; Rjavac Alojzij, 87. pp., ranjen, v Szolnoku; Rušovar Peter, 47. pp., ranjen, v Szolnoku; Sapantič Anton, 17. pp., ranjen, v Szolnoku; Trušič Janez, 87. pp., ranjen, v Szolnoku; Würdinger Jurij, 47. pp., ranjen, v Szolnoku; Zelenc Jožef, 17. pp., bolan, v Nagyszeben; Zalokar Janez, 87. pp., ranjen, v Szolnoku. (Dalje.)

900 km dolga bojna črta na ruskem bojišču.

Avstrijsko-nemško-ruska bojna črta se vleče od Schirwindta čez Suwalki proti trdnjavi Ossowiec, od tudi proti Mlawi blizu vzhodnoprusko-poljske meje. Od Varšave gre bojna črta ob Visli do Sandomira, od tu ob reki San do Przemyśla, nadalje nekoliko vzhodno proti Samboru in nato proti jugu do Turke. Ta bojna črta je dolga 900 km. Na vsej tej dolgi črti se Rusi umikajo.

Bethmann-Hollweg s spremstvom v Bruslju.

Bruselj, 14. oktobra. (Kor. urad.) Wolffov urad. Državni kancelar pl. Bethmann-Hollweg je danes došel semkaj v spremstvu načelnika cesarje-

ve kabinetne pisarne pl. Valentinija, poslanika pl. Treutlerja in poslaniškega svetnika pl. Mutius.

Sienkiewiczova izjava.

Dunaj, 15. oktobra. (Kor. urad.) Korrespondenca »Wilhelm« poroča, da je poljski pisatelj Henrik Sienkiewicz, ki se zadnji čas mudi na Dunaju, izjavil, da so vesti ententnega časopisja, češ, da je Sienkiewicz objavil poziv na Poljake, naj se bore za Rusijo, neutemeljene.

Silke iz vojne.

Kakor v peklu. S francoskega bojišča je pisal neki nemški vojak: ... Ne morete si niti misliti, koliko moramo prestati. Leži nas šestdeset mož na še stotnike, z našo zastavo, brez častnikov v gozdiču, sedaj že šestintrideset ur in venomer strelja na nas francoska artiljerija. Zašli smo na artiljerijsko strelišče, ki je široko petintrideset kilometrov, in smo v gozdiču popolnoma odrezani od svojih. Kakor hitro se pokaže le ost šlema, nas obsipljejo Francozi s strahovitim ognjem. Prav tako je, kakor v peklu. Poleg tega pa nič jesti in niti kapljice vode. Pravkar sem pojedel zadnje, kar sem imel, nekoliko grahove moke. Radovedni smo, kako se konča vse to. Vojna kuhinja ne more do nas, ker bi jo razstrelili. Drugega nam ne preostaja, nego suho brinje. To je moj zadnji košček papirja, pa saj je tudi vseno. Upamo še vedno, da se rešimo nekako, če se pa ne, pa tudi ne moremo drugače ...

Ljubljanske novice.

Ij **Kanonik dr. Evgen Lampe.** Danes je bil v stolni cerkvi sv. Nikolaja inštaliran deželni odbornik, namestnik dež. glavarja vojvodine Kranjske dr. Evgen Lampe za stolnega kanonika. Ne moremo bolje označiti tega dogodka, kakor je to storil »Ilustrirani Glasnik«, ki piše: »Dr. Evgen Lampe je ena izmed najmarkantnejših osebnosti našega javnega življenja. Mož neizprosne doslednosti, železne vztrajnosti, velike izobrazbe in zlasti, kar mu morajo priznati tudi njegovi politični nasprotniki, moč odličnih sposobnosti in neutrudne delavnosti. Vsako delo, ki se ga je lotil dr. Lampe, je uspešno. Kot glavni urednik političnega dnevnika »Slovenca« je urejeval ta list v najtežavnejših razmerah, ko se je stranka, kateri je posvetil svoje delo, šele konsolidirala. Kasneje, ko je S. L. S. dobila večino v deželi, je postal deželni odbornik in se je z vsemi svojimi velikimi zmoglostmi lotil svojega novega poklica. Postal je duša deželnega odbora. Njemu se ima Kranjska zahvaliti za neštivilne bele ceste, ki so v zadnjem času stekle po naši domovini, za mnoge vodovode, ki napajajo naše vasi s svežo studenčnico. V prvi vrsti je njegova zasluga, da so se težke finance kranjske dežele srečno uredile in da je dobilo gospodarsko življenje v deželi zdravo gmočno podlago. Preden je kanonik dr. Lampe posvetil vse svoje moči političnemu življenju, je mnogo deloval tudi na slovestvenem polju. Bil je po smrti svojega strica, dr. Fr. Lampeta, dolgoleten urednik leposlovnega lista »Dom in Svet«, ki se je pod njegovim vodstvom od leta do leta krepkeje razvijal. Sam ga je obogatil s mnogimi znanstvenimi spisi, posebno pa se je odlikoval po svojih duhovitih ocenah; po Mahniču je on naš najdoslednejši leposlovni kritik. Posebno pa diči dr. Lampeta ena lastnost — pač najlepša, ki jo more imeti politik: nesebičnost. Tudi sredi najhujšega političnega boja mu ni mogel nihče očitati, da si je s svojim delom gmočno pomagal. Ne odkulejo ga visoka priznanja, pač pa prostovoljna revščina in čiste roke.« — »Slovenec« novemu gospodu kanoniku najiskrenejše čestita, saj je mnogo njegovega dela najozje spojenega z našim listom, za katerega je mnogo pretrpel. Bog ga živi in blagoslavlja tudi nadaljnje njegovo delo, posvečeno lepši bodočnosti ljubljene naroda.

Ij **Seja odbora S. K. S. Z.** je jutri, v petek, ob 8. uri zvečer v posvetovalnici Katol. tiskovnega društva. Vabim tudi vse člane širšega odbora. — Predsednik.

Ij **Društvo sv. Marte** ima prihodnjo nedeljo (žegnansko) svoj prvi shod v zimski dobi (ob 5. popoldne). Naj pridejo članice polnoštevilno!

Ij **Izpred deželnobrambnega divizijskega sodišča.** Graški listi poročajo iz Ljubljane: Glavne razprave, ki so se izvedle pri divizijskem domobranskem sodišču v Ljubljani, so se vršile dozda tako-le: 7. t. m. je tukajšnje vojno sodišče obsodilo Franca Kurent po § 65 a (Živio Srbija klici) v desetmesečno, poostreno ječo, 10. septembra je

bil obsojen radi razžaljenja veličanstva Jurij Tavčar v štiriletno težko, poostreno ječo. V glavni razpravi 14. septembra je bil obsojen Matija Pečnik radi klicev Živio Srbija! v sedemmesečno težko, poostreno ječo, 15. septembra pa Tomaž Pubnik radi enakega delikta v enoletno ječo, dne 16. septembra je bil obsojen Stefan Perussi radi razžaljenja veličanstva v sedemmesečno, poostreno ječo, 18. septembra pa Demeter Draković radi klicev Živio Srbija! v dveletno težko poostreno ječo, 17. septembra je bil obsojen radi Živio Srbija klicev Ivan Simsič v 10 mesečno, Marija Klander zaradi razžaljenja veličanstva v 16 mesečno, 21. septembra pa Karel Vesnigal zaradi ponovnih klicev: Živio naša Srbija! v enoletno težko, poostreno ječo. V glavnih razpravah 23. septembra je bil obsojen Anton Tomšič radi razžaljenja veličanstva v 2 in pol letno težko ječo, Jožef Lukar je bil obsojen radi klicev Živio Srbija in radi hujskanja proti avstrijski vladi (avstrijska vlada je tatica) po § 65 k. z. v 2 letno težko, poostreno ječo, 15. septembra je bil obsojen Franc Penko po § 65 k. z. radi klicev: Živio Srbija! Vojska bo, postanemo Srbi! in Proč z Avstrijo! v desetmesečno; 28. septembra Franc Santelli radi razžaljenja veličanstva v šestmesečno in 29. septembra železolivar Jožef Pibar radi klicev: Živio Avstrija! (?); Merda, merda! Polenta, Polenta! ki jih je zaklical med nekim mirozovom v Trstu, radi hudodelstva po § 65 a k. z. v šestmesečno težko, poostreno ječo. Pavel Kosmač se je moral 2. septembra zagovarjati radi klicev: Živio Srbija! Proč z Avstrijo! pred vojnim sodiščem. Ker se smatra, da je bil pijan, se je izjavila nepristojnost vojnega sodišča po § 300 vojaškega kazenskega reda, ker je smatralo vojno sodišče za dejanski stan prestopke po § 305 civilnega kazenskega reda. Iz istega razloga je izrazilo vojno sodišče svojo nekompetenco v kazenski zadevi proti Alojziju Rozman radi klica Živio Srbija! 16. septembra je bila obsojena še Marija Probat radi klicev: Živio Srbija! Proč z Avstrijo! v enoletno težko poostreno ječo. Sicer pa je bila že velika večina obtožencev brez obravnave odpuščena.

Ij **Ranjen** je bil 10. t. m. na severnem bojišču v levo roko pijonirski stotnik Oskar Tschsch.

Ij **V srbskem vjetništvu** v Nišu je gospod Egon Bučar, inženir kemik, rodom Ljubljčan. Vjet je bil 15. septembra na Jagodina planini. Dobi od srbske vojne uprave 3 dinarje na dan.

Ij **Umrli** so v Ljubljani: Marija Ložar, žena žel. uslužbenca, 39 let. — Franja Skušek, žena hiš. posestnika, 29 let. — Neža Pogačar, zasebnica, 68 l. — Marija Koren, tobačna delavka, 45 let. — Marija Blažič, delavka, 70 let. — Vladimír Arhar, sin. želez. sprevodnika, 3 mesece. — Ivan Jemc, užitkar, 80 let. — Sergej Bleiweis vit. Trsteniški, sin c. kr. polk. zdravnika, 15 let. — Juri Jonke, železniški sprevodnik v p., 89 let. — Anton Bernik, bivši sitar, 63 let.

Ij **Zapuščina pokojnega župnika** Franceta Škrjanca se bo jutri v petek po 9. uri zjutraj prodajala potom sodne dražbe v Kopališki ulici št. 6.

Ij **Mestna posredovalnica za kurivo** je od začetka letošnje jeseni pa dosedaj razprodala dva vagona šentjanškega in mirnskega premoga. Onim strankam pa, ki so naročile semniški premog, ki bi imel priti iz Češkega in je boljše kvalitete, zato tudi nekoliko dražji, se ni moglo ustreči, ker ga posredovalnica iz neznanih ovir še ni dobila in bržkone ga tudi sploh ne bode mogla dobiti.

Ij **S trga.** Včeraj je bilo na trgu precej živahno in so pripeljali 14 voz krompirja ter ga prodajali 100 kg po 9 K. Zelja so pripeljali na trg 35 voz in so ga prodajali začetkom 100 glavice po 8 K, pozneje pa po 4 K. Prav malo je bilo pa jajc in so jih kupovalke kar obkolile in jih same med seboj dražile. Poleg druge perutnine je bilo na trgu tudi 150 puranov in so jih prodajali po 4 krone.

Ij **Na včerašnji semenj** so prignali 58 glav živine, in sicer 48 volov, 3 krave in 7 prašičev.

Ij **Nezgodi.** Delavec Ivan Kastrun si je včeraj pri sekanju drv presekala na levi roki palec in odšel v deželno bolnišnico. — Delavec Jožef Teran je v pivovarni »Union« prenašal zaboje s pivom ter je pri tem padel in si rebra tako poškodoval, da je postal delonezmožen.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Opisov raznih veselic, zabav, koncertov in predstav v sedanjem času ne moremo prinašati.

Nemški državni tajnik o vzrokih sedanje vojske.

Rim. »Giornale d'Italia« priobčuje pogovor svojega dopisnika v Berlinu z nemškim državnim tajnikom pl. Jagow. Tajnik pravi, da je sedanjo evropsko vojsko vedno pričakoval. »Jaz sem,« pravi, »prepričan, da je velik del javnosti prepričan, da je vojska nastala vsled ultimata, ki ga je dala Avstrija Srbiji.« Temu nasproti pripiše Jagow; trdovraten boj Rusije za popolno nadvlado na Balkanu, zahteve Rusije po vodstvu vseh balkanskih držav, poizkus razširiti njen vpliv na Adrijsko morje in Avstrijo od juga obkoliti. Te reči dokazujejo: reakcija v Bolgariji proti Rusiji in njenemu vodstvu; Črnagora, ki jo smatra Rusija kot prednjo stražo moči jugoslovanstva; rusko hvalisanje, da je ustanovila ona balkansko zvezo; ruski vpliv na srbsko politiko in hujškanje Hartwigovo balkanskih držav proti Avstriji. Tekom bosanske krize in tekem sedanje krize se je pokazalo, da je Srbija samo kazalec ruskih zahtev. Ruske zahteve pomenijo nevarnost ravnotežja v Evropi. Avstrija ni mogla več prenašati izživljanja Srbije, kateri je Rusija na strani stala. Nemčija ni mogla Avstriji zaščititi akcije, ki jo je ta započela v varstvo svojih interesov. S tem da se je Rusija postavila za varhino Srbije, se je sama izdala, da je zadovoljna z njeno politiko proti Avstriji.

Nemški cesar si je prizadeval za mir. Rusija je odgovorila z mobilizacijo in tako potisnila Nemcem meč v roke. Francosko-ruska pogodba je pa določala, da mora Francija v eventuelni rusko-nemški vojski Rusom pomagati. Zato je bila Nemčija primorana boriti se na dve strani. Nemci vedo, da vodijo Italijo pri njenem postopanju važni vzroki, katere priznavajo. Nemčija ostane Italiji prijazna tudi po vojski. Jagow je presenečen in obžaluje, da večji del laške javnosti Nemčiji odreja simpatije v boju, ki ga vodi za svojo obrambo.

Glede pogovora z angleškim ministrom mornarice Churchillom, ki ga je objavil »Giornale d'Italia«, pravi Jagow sledeče: Churchill govori o porazu Avstrije in o tem, da angleška mornarica morje obvlada. Churchill je šel predalet. Obrat vojaških operacij v Galiciji bi ga lahko nekoliko poučil. — Churchill tudi ne pozna uspehov nemškega pomorskega čolna »U9« in križarice »Karlsruhe«. Laško ljudstvo se mora čutiti užaljeno, če hoče Churchill spraviti Italijo na stran zaveznikov. Bogočnost Italije je na strani Nemčije in Avstrije.

Kaj namerava rusko brodogradništvo v Črnem morju?

Ruski diplomati zagotavljajo v Carigradu, da je najstrožje ukazano admiralu črnomoškega vojnega brodogradništva, ki je odplulo v nedeljo iz Sevastopola in se nahaja zdaj v višini Varne, naj se izogne vsakega stika s turškimi vojnimi ladjami in sploh vseh dejanj, ki bi jih Turki lahko razlagali v sovražnem smislu.

Turki o demonstracijah ruskega brodogradništva.

Carigrad. »Tasvir-i-Efkia« obravnava o prikazivanju ruskega brodogradništva v rumunskih in bolgarskih pristaniščih in pravi, da ima ta demonstracija namen uplivati na obnašanje Rumunije in Bolgarije. List pravi, da ni verjetno, da bi se dali Rumunija in Bolgarija na ta način pregovoriti in podvzeti kak poskus, ki bi lahko spravil njihov obstoj v nevarnost. Vsaka balkanska vlada mora pri tem pomisliti, da ima računati s turško mornarico in turško armado. Turčija da je vedno svobodna glede vhoda v Črno morje. Rusija naj pripravi rajše svoja zaveznika do pameti. Kako da s tako demonstracijo potrjuje njuno obnašanje, ki je bilo vzrok zaprtja Dardanel. »Servet« in »Funum« piše, da bo ruska demonstracija v Rumuniji in Bolgariji slab utis napravila.

S sedanjo vojsko nezadovoljni Amerikanci.

London. »Morningpost« pišejo iz Washingtona: Zedinjene države so po vojski zelo prizadete, zato vlada splošno želi, da bi se kmalu sklenil mir. »New-Yorker Times« piše: Naša zunanja trgovina je večidel uničena, naša notranja trgovina peša, naše finance so v neredu in naše borze zaprte. Protestiramo resno, da se nam naprtijo tako težke čase.

Kolera.

Dunaj. Notranje ministrstvo poroča: Dne 14. oktobra so se dognali sledeči slučajji kolere: 3 v Kremisu (Nižje Avstrijsko), 1 v Bjelci (Slezija), 2 v Krakovem in 6 v Pilznu (Galicija).

Zahvala.

Za iskreno izraze sočutja, povodom smrti, na bojnem polju padlega, nenadomestljivega, iskreno ljubljenega soproga, ozir. očeta, gospoda

Andreja Beričič

bivši trgovec, posest., predsednik »Sl. katol. izobražev. društva« itd.

se iskreno zahvaljujem vsem onim, kateri so z menoj sočustvovali. Zahvaljujem se posebno pred. duhovščini iz Cerknice za darovano slovesno žalno sv. mašo, zlasti pred. g. dekanu za gniljiv govor. Zahvaljujem se tudi gosp. organistu iz Cerknice ter dekletom »Slov. katol. izobr. društva« na Rakeku za lep sveč venec.

Bog plačaj! 2971

Rakek, dne 13. oktobra 1914.

Zalujoča soproga

Franja Beričič in otroci.

Trgovsko bolniško in podporno društvo v Ljubljani

St. 1217.

Vabilo.

2982

Prihodnja nedelja dne 18. oktobra 1914 ob 10. uri dopoldne se bode v kapeli Leonišča kot cerkovna obletnica našega društva v smislu pravic darovala sv. maša za prospeh društva kakor tudi za dušno izboljšanje vseh umrlih članov in dobrotnikov istega.

Podpisano ravnateljstvo se usoja najujudnejšo posabiti k tej sv. maši vsa častna, podporno in prave člane, kakor tudi vse dobrotnike in prijatelje društva.

V Ljubljani, 15. oktobra 1914.

Ravnateljstvo trgovsk. bolniškega in podpornega društva.

Ravnatelj

Tajnik

Alojzij Lilleg.

Ivan Volk.

Prodajalko in učence

potrebuje modna trgovina P. Magdič, Ljubljana. Pismene ali osebne ponudbe je takoj poslati in naznaniti dan vstopa. 2986

Spr. ime se

2979

učenec

za trgovino mešanega blaga, star vsaj 14 let ter izurjen v računstvu. Iz rodbine z' dežele, ki je na dobrem glasu, imajo prednost. —

Ravno tam se sprejme pošten fant, nad 17 let star, kot

sluga

ki bi opravljal domačo živino, vožnjo in bi se razumel tudi na kmetijska dela. Plača po dogovoru.

Oglasiti se je za obe mesti pri: Luka Senica, trgovec v Šmarju pri Sevnici na Štajerskem.

Ceno

2976

mleko, smetana

itd. oddaja v veliki množini

Centralna mlekarina, Skofja Loka.

Dobro vpeljana, na prometnem kraju v mestu ali na deželi 2953 (2)

mesarija

se vzame takoj v najem, eventuelno kupi. Ponudbe na upravnishvo lista pod: Mesar.

Išče se

gozdni čuvaj

za takojšnji nastop službe. Oglasijo naj se trezni, okoli 30 let stari gozdarji, ki so v tej stroki že služili in se s tožadavnimi spričevali lahko izkažejo. Ponudbe: Oskrbništvo graščine v Ortenoku (Dolenjsko).

OKLIC.

Pripadnike c. in kr. pešpolka št. 17

tvrdka Reusz Mor & sin, Arad

(na Ogrskem) vljudno prosi, da jej sporoče, kar vedo o enoletnem prostovolju korporalu Josipu Racz 2 stotinja. V galiških bojih je bil baje ranjen in se pogreša že šest tednov. 2968

Zlato svedinjo: Berlin, Pariz, Rim itd.

Va/bolj. kozm. zobo-

stati sred-

stvo

Seydlin
Izdovolitelj
O. Seydl
Ljubljana, Stritarjeva ulica 7

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Potrli globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem, da je naš iskreno ljubljeni oče, stari oče in ded, gospod

Jurij Jonke

strojevodja v pok., imejitelj srebrnega zasluž. križca in častne kolažne

danes, prividen s sv. zakramenti za umirajoče, v 91. letu svoje starosti, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb blagega pokojnika bo v petek, 16. oktobra 1914, ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Gradišče št. 3, na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 15. oktobra 1914.

Franco in Adolf Jonke, sinova. — Josipina Treo, roj. Jonke, Amalija Jonke, Hedvika Dernač, roj. Jonke, Marija Herzog, roj. Jonke, hčere. — Vsi vnuki in vnukinje.

Dr. Demeter vitez Bleiweis Trsteniški, c. kr. polkovni zdravnik in deželni zdravstveni nadzornik na Kranjskem naznanja v svojem in v imenu svoje soproge Rosy pl. Bleiweis Trsteniške, svojega sina Fedorja in vseh ostalih sorodnikov prežalostno vest, da je njegov iskrenoljubljeni sin, ozir. brat, vnuk in nečak

SERGEJ

v četrtek dne 15. t. m. ob četrt 6. uri zjutraj, previden s tolažili sv. vere po dolgi mukepolni bolezni v 16. letu svoje starosti, mirno v Gospodu zaspal.

Blagoslovljenje nepozabnega sina bo v soboto dne 17. t. m. ob 3. uri popoldne v hiši žalosti Kongresni trg št. 15, odkoder se prepelje na pokopališče k Sv. Križu k večnemu počitku.

Sv. maša zadušnica se bo brala v ponedeljek 19. t. m. ob 9. uri zjutraj v farni cerkvi Marijinega oznanenja.

V Ljubljani, 15. oktobra 1914.

PROSI SE TIHEGA SOŽALJA.

MESTNI POGREBNI ZAVOD V LJUBLJANI.

Kadileci!

Patriotje!

Čisti dobiček

znamk Abadie

je dokazano določen izključno

za dobrodelne namene.

Čisti dobiček konkurence, ki nas napada, se pa izteka v nje lastni žep.

Patriotje, izbirajte!

2977

Napelost med Japonsko in Združenimi državami.

Japonci so se vojskovali s Kitajsko in z Rusijo zato, da so razširili svojo moč na vzhodno azijsko celino. Zdaj so pa Japonci na poti, da se radi svojega pohlepa pa Marschallskih in Karolinskih otokih spro z Združenimi državami. Saj so že 7. t. m. Angleži poročali, da so zasedli Japonci otok Jap Karolinskih otokov. Angleži in Japonci so sicer takoj v Washingtonu zatrdili, da otoka ne bosta ostala trajno zasedena. V Washingtonu niso zadovoljile angleške in japonske izjave, ker če bi bile zadostovale, bi ne bile odposlale Združene države druge in tretje rezervne divizije za vojnimi brodovjem, ki so je odposlali na Filipinske otoke. Sicer so v Washingtonu izjavili, da se več ne vznemirjajo, a v protislovju s to izjavo je ameriška pripravljenost proti Japoncem na Filipinskih otokih.

Japonska v Tihem oceanu prej ni ekspanzijske politike zasledovala, a javna tajnost je, da otočna mikadova država na tihem sovraži Združene države in da izkuša svojo nadgospodarstvo uveljavljati tudi proti Združenim državam. Odkar se je sklenil v Portsmouthu mir, želi, da kot najmlajša velesila zadobi nadvlado v Tihem oceanu. Sedanji trenutek se ji zdi za to ugodno izbran. Podpira jo Angleška; pod njeno zaščito koraka brezobzirno, da doseže, kar namerava.

Združene države računajo že dolgo časa s tem, da namerava Japonska razširjati svojo moč. Pospešile so zato svoje vojne priprave in so tudi predvsem glede na Japonce pospeševale zgradbo predora Panama. Japonska želi pridobiti v Tihem oceanu kako otočje za oporišče, da zgradi do ameriške celine most, po katerem goreče stremi. Angležem japonska želja do Marschallskih otokov ne škoduje, nasprotno še vseh jim je, ker če dajo Japoncem v smeri proti ameriški celine proste roke, odvrnejo pozornost Japoncev od svojih lastnih prekmorskih naselbin, v katerih se jim zdi japonsko naseljevanje nevarno; bodisi že v Avstraliji ali v Indiji. Anglija se pa s tem, da podpira Japonce, maščuje nad Združenimi državami, ne da bi zato potrebovala kake vojne ladje ali kakega moča. Perfidni Albion tudi zdaj šteje dva naroda enega proti drugemu, ker bi vojska

med Japonsko in Združenimi državami koristila le Angleški. Vojni brodovi obeh velesil bi bili močno oslabljeni; Anglija bi pa lahko s Filipinskimi otoki Japonsko odškodovala za njeno pomoč.

Upravičena je radovednost, kako se razvijajo razmere med Japonsko in Združenimi državami; Amerikanci ne morejo trpeti, da se Japonska ustali na Marschallskih in na Karolinskih otokih in trajno grozi zvezi Amerikancev s Sandwichskimi in s Filipinskimi otoki.

Prosim, oglejte si predležne oblike nog, in ne bodete prišli težko do prepričanja, da oblika čevlja ne sme biti poljubna, temveč obliki noge popolnoma prilagoden. Človeške noge niso vse enake oblike, vsaka noga ima svoje posebnosti, in te posebnosti upoštevati, je dolžnost vsakega izkušen. veččaka

Poskusite pri: 935

Fran Szantner

specialist za ortopedična in anatomska obuvanja

Ljubljana, Selenburgova ul. 4.

St. 5125.

Jubilejne ustanove.

Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko razpisuje za 1. 1914.: a) osemnajst cesarja Frana Josipa ustanov (8 po 50 K in 10 po 20 K) za uboge onemogle obrtnike vojvodine Kranjske; b) štirinajst cesarja Frana Josipa ustanov (4 po 50 K in 10 po 20 K) za uboge onemogle obrtnike in trgovce vojvodine Kranjske; c) pet cesarice Elizabete ustanov po 40 K za uboge onemogle vdove kranjskih obrtnikov ter d) pet cesarja Frana Josipa ustanov po 20 K za uboge onemogle vdove kranjskih obrtnikov in trgovcev.

Prošnje naj se pošljejo trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani

do 15. novembra 1914.

Priloži naj se jim od občinskega in župniškega urada potrjeno dokazilo, da je prošilec obrt ali trgovino samostojno izvrševal, da sedaj zaradi onemoglosti ne more več delati in da je ubog, oziroma da je prosilka onemogla uboga vdova bivšega samostojnega obrtnika ali trgovca.

Hlapca

oziroma trgovskega slugo išče

»I. ljubljansko delavsko konsumno društvo v Ljubljani«.

Oglasiti se je pri načelniku Alojziju Kocmurju in sicer med 8. in 12. uro dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne v pisarni dr. Vl. Pegana, nasproti Dunajske mitnice. Od 5. do 7. ure zvečer pa v društveni pisarni Kongresni trg št. 2. — Nastop takoj. Ne zahteva se kakega znanja — samo poštenost in pridnost.

Preklic.

Podpisana prekličem vse, kar se je govorilo o gosp. Val. Hribarju iz Mengša.

Marija Dežman,

Ljubljana, Gosposka ulica.

2975

Išče se za takojšnji nastop

cerkvenik ali organist

Naslov pove uprava lista pod št. 2980 (Znamka za odgovor!)

Učenec

z zadostno šolsko izobrazbo se sprejme v trgovino z mešanim blagom. **IVAN VIDMAR**, Črni vrh nad Idrijo. 2 83

Krojaški mojster

se sprejme za stalno fino in prosto delo. Delavnica se mu odda brezplačno. — Ponudbe na trgovino »Pri škofu«, Ljubljana, Pred škofijo št. 3.

priporoča vsem Ljubljancem in gostom z dežele

najboljši zajtrk

kakor priznajo dobro belo kavo, čokolado, karkao, čaj, tline likerje in najlince pecivo. 3819

Brezplačno

naučim vsakega fotografirati, kdor kupi pri meni (2066)

fotografični aparat.

Fotomanufatura
in drogerija

„ADRIJA“

zaloga fotografskih aparatov in potrebnih

LJUBLJANA

Selenburgova ul. 5.

Opozorjamo pri nakupu vsakovrstnega obuvanja za dame, gospode in otroke na

edino moderno domače podjetje te stroke tovarno P. Kozina & Ko. v Trzinu. Trvd-

ka ima v Ljubljani, Breg 20, veliko zalogo samolastnih, najboljših in za vsako

nogo priležnih izdelkov. Cene, ker je blago naravnost iz tovarne, brez konkurence.

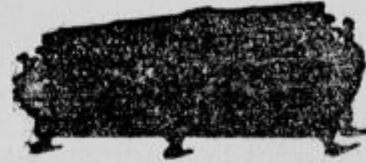
Prvi slov. pogrebni zavod v Ljubljani

Prešernova ulica št. 44

prireja

pogrebe

v Ljubljani in na deželi, od najpreprostejše do najelegantnejše vrste, v odprtih kakor tudi s kristalom zaprtih vozovih. — Ima bogato zalogo

vseh potrebščin za mrliča

kakor: kovinaste in lepo okrašene lesene krste, čevlje, vence, umetne cvetlice, kovine, porcelana in perl.

Zahteva naj vsakdo o potrebi cenik in prepričal se bo, da so cene znatno nižje kakor drugod. — Ceniki so franco in zastoj na razpolago.

Posebno se tudi priporoča onim sorodnikom na deželi, ki imajo svojce v deželni bolnici. Te pogrebe oskrbuje po izredno nizkih cenah. — Za slučaj potrebe se vljudno priporoča

Josip Turk.

2816